

Contacten met de tandarts

Johan Van der Heyden

Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid
Operationele Directie Volksgezondheid en surveillance
J. Wytsmanstraat, 14
B - 1050 Brussel
02 / 642 57 26
E-mail : johan.vanderheyden@wiv-isp.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel	209
Samenvatting	211
1. Inleiding.....	212
2. Vragen	214
3. Indicatoren	215
4. Resultaten	216
4.1. <i>Laatste raadpleging bij de tandarts (DC06_1 – DC06_2 – DC06_3 – DC06_4).</i>	216
4.2. <i>Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar (DC07_1)</i>	220
5. Bespreking	225
6. Bibliografie.....	227
Tabellen.....	228

Samenvatting

De tandheelkundige verzorging neemt een eigen plaats in binnen de gezondheidszorg. Het gaat om een technische zorg die niet kan vervangen worden door geneesmiddelen of zelfzorg. De rol van de tandarts in een moderne gezondheidszorg is dus essentieel.

Het nut van een jaarlijks onderzoek bij de tandarts is wetenschappelijk aangetoond. De gezondheidsenquête laat toe om na te gaan hoe het percentage mensen dat jaarlijks minstens één keer naar de tandarts of orthodontist gaat evolueert tussen 1997 en 2008. Net tijdens deze periode werden in België enkele belangrijke initiatieven genomen om de mondzorg in België te verbeteren, zoals de publicatie van een strategisch plan mondzorg in België in 2003 en diverse maatregelen om de financiële toegang tot de tandarts te verbeteren.

Uit de enquête blijkt dat het percentage personen dat in het jaar voorafgaand aan de enquête een tandarts raadpleegde tussen 1997 en 2004 stagneert rond de 49%, maar in 2008 fel is toegenomen tot 58%. In het Vlaams Gewest is dit zelfs 60%. De toename is sterk significant. De daling van het gemiddeld aantal contacten met de tandarts tussen 2001 (1,7 contacten per inwoner per jaar) en 2004 (1,4 contacten per inwoner per jaar) blijkt in 2008 (1,3 contacten per inwoner per jaar) af te vlakken. Hoewel dit niet rechtstreeks uit de gegevens kan afgeleid worden, kan de sterke toename van het aantal personen dat in het afgelopen jaar minstens één keer naar de tandarts ging en de stagnatie van het gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar er op wijzen dat de toename vooral preventieve contacten betreft. Zeer positief is dat het aantal jongeren tussen 6 en 18 jaar dat in het jaar voorafgaand aan de enquête bij de tandarts langs ging gestegen is van 63% in 2004 naar 76% in 2008.

Vrouwen gaan vaker naar de tandarts dan mannen. Slechts 29% van de 75-plussers rapporteert een raadpleging bij de tandarts in het jaar voorafgaand aan het interview.

De enquête toont een duidelijk verband aan tussen een regelmatig bezoek aan de tandarts en een goede mondhygiëne, meer bepaald een goed tandenpoetsgedrag. 57% van de personen die in jaar voorafgaand aan de enquête de tandarts raadpleegden poetsen twee of meer keer per dag de tanden, terwijl dit slechts 41% is bij personen die tijdens deze periode niet naar de tandarts gingen.

14% van de Brusselse jongeren tussen 6 en 18 jaar is nog nooit naar de tandarts geweest. Ook al is dit een verbetering t.o.v. de vorige enquêtejaren (toen dit percentage 17% bedroeg), toch is dit nog veel te hoog, zeker in vergelijking met Vlaanderen en Wallonië waar dit percentage minder dan 5% bedraagt.

Socio-economische verschillen in het gebruik van tandzorg blijven prominent aanwezig. Personen uit de hoogste opleidingscategorie gaan bijna twee keer zo vaak naar de tandarts als de laagst geschoolden. Ongetwijfeld zijn de barrières die hierbij een rol spelen niet enkel financieel van aard. Maatregelen zoals gratis tandverzorging voor jongeren en een verlaging van het remgeld kunnen een antwoord bieden op financiële remmen, maar de socio-economische verschillen hebben duidelijk ook te maken met cognitieve barrières. Het blijft in de komende jaren een belangrijke uitdaging om ook mensen uit de lagere opleidingscategorieën tot bij de tandarts te krijgen. Aangepaste gezondheids promotie naar sociaal zwakkeren toe, waarin het belang van een jaarlijks bezoek aan de tandarts wordt benadrukt, blijft meer dan ooit aangewezen.

1. Inleiding

De tandheelkundige verzorging neemt een eigen plaats in de gezondheidszorg. Het gaat om een technische zorg die niet kan vervangen worden door geneesmiddelen of zelfzorg. De rol van de tandarts in een moderne gezondheidszorg is dus essentieel. Bovendien is het gebruiksprofiel aan tandzorg volgens de leeftjidsverdeling bijna omgekeerd aan dit van de rest van de medische zorg doordat de consumptie van tandzorg zich vooral bij kinderen, adolescenten en jonge volwassenen en veel minder bij de middelste en oudste leeftijdsgroepen (U-vormige curve) situeert (1). Vaak bestaat er trouwens een direct verband tussen het gebruik van tandheelkundige zorgen enerzijds en de algemene gezondheidstoestand en het verzorgingsniveau van de bevolking anderzijds. Het laatste decennium is de aandacht voor een goede mondzorg ook in België sterk toegenomen. In 2003 gaf de toenmalige minister van sociale zaken de opdracht om een strategisch plan over mondzorg in België op te stellen, met concrete aanbevelingen (2).

Tandheelkundige zorg betreft verschillende domeinen. Een aantal preventieve activiteiten situeert zich in het domein van de primaire preventie: risico-analyse en opstellen van een preventieplan met inbegrip van gezondheidseducatie, verzegeling van groeven en putjes en fluorideapplicaties. Via secundaire preventie worden ziekten aangepakt in een vroegtijdig stadium: vroegtijdige opsporing van gaatjes en verwijderen van tandsteen. Tertiaire preventie vereist meer uitgebreide ingrepen en chirurgische procedures, die duurder zijn en meer technische training vergen van de zorgverlener. Een belangrijk aandeel van de prestaties door tandartsen wordt ingenomen door de conserverende therapie. Meestal gaat het om het aanbrengen van tandvullingen. Indien de tand niet meer kan gered worden, dient overgegaan te worden tot extractie. In sommige gevallen is het nodig de tand heelkundig te verwijderen. Ontbrekende tanden kunnen vervangen worden door een tandprothese, hetzij een niet-uitneembare tandprothese, hetzij een uitneembare tandprothese, al dan niet met gebruik van implantaten. De afgelopen jaren wordt ook meer belang gehecht aan het steunweefsel van de tanden, met name het tandvlees en het ondersteunend bot. De specialisatie van de tandheekunde die zich daar mee bezig houdt is de parodontologie. Ook de groei en ontwikkeling van de kaken en de stand van de tanden in de tandenboog zijn belangrijk in een goede mondzorg.

De orthodontie is het vakgebied dat zich daarop toelegt. Zij is gericht op het corrigeren van fouten in de ontwikkeling van de kaken en tanden. Orthodontie is niet alleen een kwestie van esthetiek. Een groeistoornis of verkeerde stand van de tanden kan immers problemen veroorzaken op het vlak van de uitspraak (spraakgebrek), de spijsvertering en zelfs de ademhaling.

Tandheelkundige zorg wordt in België – althans voor een deel – terugbetaald. De terugbetalingsmodaliteiten voor tandheelkundige zorgen worden op regelmatige tijdstippen (in regel jaarlijks) vastgelegd in overleg tussen de overheid, de tandartsen en de verzekeringsorganismen en hebben ongetwijfeld een invloed op de consumptie. De filosofie die gehanteerd wordt bij het bepalen van de terugbetalingsmodaliteiten is er op gericht om iedereen zo lang mogelijk zijn eigen gebit te laten behouden. Sinds 2005 is een groot aantal tandzorgen gratis voor kinderen. De leeftijdsgroep werd geleidelijk aan uitgebreid. Sinds mei 2009 kunnen alle kinderen en jongeren jonger dan 18 jaar van gratis tandzorg genieten. Vanaf de leeftijd van 18 jaar wordt een preventief consult en het verwijderen van tandsteen éénmaal per jaar gedeeltelijk terugbetaald. Voor conserverende tandbehandelingen zoals het vullen van tanden, het wegnemen van de tandzenuw en het vullen van wortelkanalen is ook een behoorlijke terugbetaling voorzien. De extractie van tanden wordt sinds 1993 niet meer terugbetaald.

Voor het plaatsen van sommige prothesen en voor orthodontische behandeling is weliswaar een beperkte terugbetaling voorzien. Toch gaan deze therapeutische interventies doorgaans gepaard met hoge kosten voor de patiënt.

Een regelmatig bezoek aan de tandarts vormt ongetwijfeld een essentieel onderdeel van een goede mondgezondheid. Richtlijnen die op basis van wetenschappelijke evidentie aanduiden wat de ideale periodiciteit is om een mondonderzoek bij de tandarts te ondergaan zijn er eigenlijk niet. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat de kans op tandproblemen sterkt varieert van individu tot individu en dat het best de tandarts is die het interval van een preventief mondonderzoek kan bepalen. Tweemaal per jaar naar de tandarts gaan kan misschien best nuttig zijn om een gezond gedrag aan te moedigen, maar het is niet bewezen dat dit een positief effect heeft op de gezondheid van de mond. Daarentegen werd het nut van een jaarlijks mondonderzoek wel aangetoond (3).

Gegevens over contacten met de tandarts zijn belangrijk voor beleidsmakers omdat ze het mogelijk maken uitspraken te doen over de nodige middelen voor de mondzorg in België. Daarbij dient enerzijds uitgegaan te worden van kennis van de behoeften aan zorg en anderzijds van kennis van het gebruik van zorg. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de mate waarin mondzorg binnen de verplichte ziekverzekering toegankelijk is.

Voor gezondheidsinformatie over contacten met de tandarts zijn we vooral aangewezen op de administratieve gegevens verzameld door het RIZIV en de mutualiteiten. Een gezondheidsenquête is echter een aanvullende informatiebron aan de reeds bestaande gegevens. Net zoals dit het geval is voor andere aspecten van de medische consumptie bestaat de belangrijkste meerwaarde van een gezondheidsenquête er ook hier uit dat indicatoren i.v.m. het gebruik van tandheelkundige zorg kunnen geanalyseerd worden in functie van een groot aantal andere socio-economische en demografische kenmerken. Een gezondheidsenquête is daarbij een goed instrument om inzicht te krijgen in de toegankelijkheid van de tandheelkundige zorg.

2. Vragen

In de gezondheidsenquête 2008 werden slechts drie vragen gesteld over de contacten met een tandarts. De vragen werden gesteld aan alle respondenten. Voor kinderen en jongeren onder de 15 jaar diende een proxy te antwoorden.

- DE06. Wanneer hebt u voor het laatst voor uzelf een tandarts of orthodontist geraadpleegd? (*Minder dan 6 maanden geleden/6 maanden geleden of langer, maar minder dan 12 maanden geleden/ 12 maanden geleden of langer/nooit*)
- DE07. Hoeveel keer hebt u de afgelopen 2 maanden, die gisteren afliepen, een tandarts of orthodontist geraadpleegd?
- DE08. Hoeveel keer hebt u de afgelopen 4 weken, die gisteren afliepen, een tandarts of orthodontist geraadpleegd?

3. Indicatoren

Twee indicatoren worden in deze module voorgesteld.

- De verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts (**DC06_1**), met als sub-indicatoren:
 - Het percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde (**DC06_2**)
 - Het percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde (**DC06_3**)
 - Het percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde (**DC06_4**)
- Het gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar (**DC07_1**)

Deze laatste indicator wordt aanbevolen door Europa in het kader van het ECHI (European Community Health Indicators)-project, maar ook door Eurostat en de OESO. In de gezondheidsenquête wordt deze indicator geëxtrapoleerd op basis van het aantal gerapporteerde contacten in de afgelopen 2 maanden door dit aantal te vermenigvuldigen met 6.

Hoewel dit verder in de tekst niet expliciet gepreciseerd wordt gaat het telkens om contacten met de tandarts en de orthodontist.

4. Resultaten

4.1. Laatste raadpleging bij de tandarts (DC06_1 – DC06_2 – DC06_3 – DC06_4)

4.1.1. België

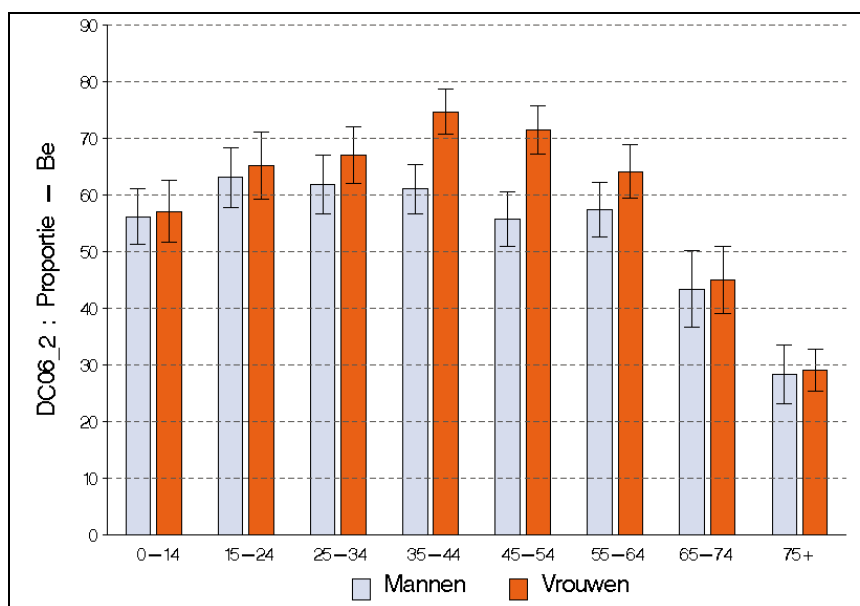
33% van de bevolking heeft in de 6 maanden voorafgaand aan het interview een tandarts geraadpleegd. Voor 25% van de bevolking was dit tussen de 6 en 12 maanden geleden, voor 35% meer dan 12 maanden geleden en 7% van de bevolking is nog nooit naar de tandarts geweest. Op basis van deze gegevens kan dus gesteld worden dat 58% van de bevolking een jaarlijks mondonderzoek ondergaat.

Analyse volgens leeftijd en geslacht

Het percentage vrouwen dat minstens één keer per jaar de tandarts raadpleegt is hoger dan bij mannen. Het verschil is significant, ook na correctie voor leeftijd. In de jongste leeftijdsgroep (0-14 jaar) raadpleegt 57% een tandarts. Dit percentage stijgt met de leeftijd en is maximaal (68%) in de leeftijdsgroep 35-44 jaar om daarna weer te dalen. Slechts 29% van de 75-plussers gaat jaarlijks naar de tandarts, wellicht omdat ze minder vaak nog eigen gebitselementen hebben.

Wanneer we specifiek naar de leeftijdsgroep tussen 6 en 18 jaar kijken, blijkt dat 76% van de jongeren in het jaar voorafgaand aan het interview de tandarts raadpleegde. Voor 18,5% was dit langer dan een jaar geleden en 5,5% van de jongeren was nog nooit bij de tandarts langs geweest.

Figuur 1 Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008

Analyse volgens socio-economische variabelen

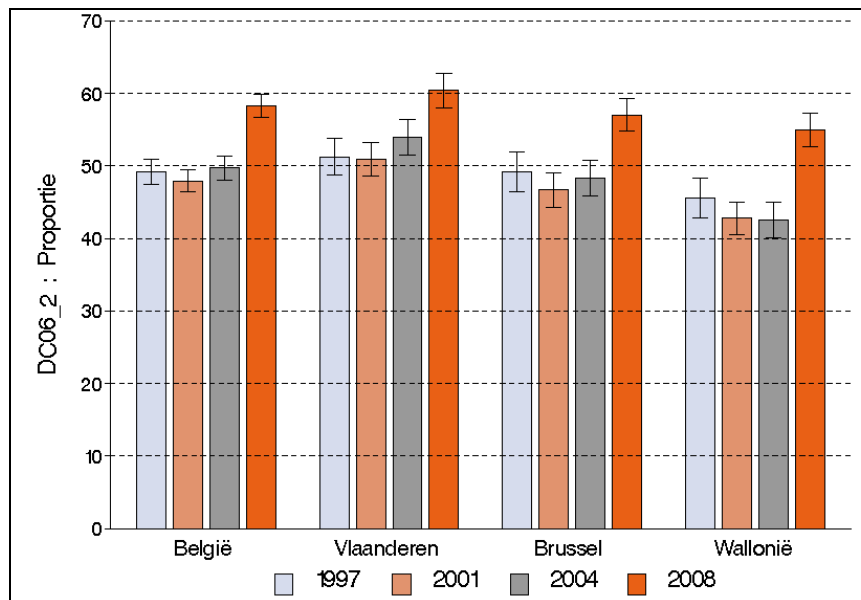
Ook na correctie voor leeftijd en geslacht zien we voor deze indicator zeer belangrijke verschillen in functie van het opleidingsniveau. Hoe lager de opleiding, hoe minder vaak een raadpleging bij de tandarts gerapporteerd werd in het afgelopen jaar. Slechts 35% van de laagst opgeleiden ging in het jaar voorafgaand aan het interview bij de tandarts langs. Dit percentage neemt toe met het opleidingsniveau en bedraagt 69% bij personen met een opleiding hoger onderwijs. Ook na correctie voor leeftijd en geslacht zijn de verschillen sterk significant.

We noteren daarentegen geen significante verschillen in functie van de urbanisatiegraad van de gemeente waarin de personen wonen.

Evolutie doorheen de tijd

Het percentage personen dat in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een tandarts raadpleegde, is tussen 2004 en 2008 sterk en zeer significant gestegen. Tussen 1997 en 2004 situeerde dit percentage zich tussen 48% en 50%. In 2008 is dit gestegen tot 58%. Na correctie voor leeftijd en geslacht is het verschil nog duidelijker. De stijging manifesteert zich ook zeer duidelijk bij jongeren tussen 6 en 18 jaar. In 2004 gaf 63% van de jongeren een tandartsbezoek aan in de 12 maanden vóór het interview. In 2008 is dit percentage gestegen tot 76%. Meer dan drie kwart van de jongeren gaat dus jaarlijks op tandartsbezoek.

Figuur 2 Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2008

Verband met tanden poetsen

Uit de resultaten blijkt dat er een overduidelijk verband is tussen een regelmatig tandartsbezoek en een goede mondhygiëne. Meer dan twee derde van de personen (van 6 jaar en ouder) die minstens twee keer per dag de tanden poetsen, rapporteren een bezoek aan de tandarts in het afgelopen jaar. Bij personen die nooit de tanden poetsen is dit slechts 18%. Omgekeerd poetst 57% van de personen die in het afgelopen jaar de tandarts raadpleegden twee of meer keer per dag de tanden, terwijl dit slechts 41% is bij personen die het afgelopen jaar niet naar de tandarts gingen.

De samenhang tussen tanden poetsen en een tandartsbezoek in het afgelopen jaar is significant, ook na correctie voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau.

Tabel 1. Tandartsbezoek in het afgelopen jaar, volgens de frequentie van het tanden poetsen

<i>Frequentie van tanden poetsen</i>	<i>Percentage dat in het afgelopen jaar een tandarts raadpleegde</i>	<i>N*</i>
Meer dan twee keer per dag	69	892
Twee keer per dag	68	4563
Eén keer per dag	56	4098
Minder dan één keer per dag	42	525
Nooit	18	282

* Personen van 6 jaar en ouder

4.1.2. Regio's

Het percentage personen dat in het jaar voorafgaand aan het interview een tandarts raadpleegde is significant hoger in het Vlaams Gewest (60%) dan in het Waals (55%) en Brussels gewest (57%). Dit verschil is sterk significant, ook na correctie voor leeftijd en geslacht. In het Brussels Gewest is het percentage jongeren (tussen 6 en 18 jaar oud) dat nog nooit naar de tandarts is geweest (14%) veel hoger dan in het Vlaamse Gewest (4%) en in het Waals Gewest (5%). Er kunnen echter geen significante verschillen aangetoond worden met de grote steden in Vlaanderen en Wallonië.

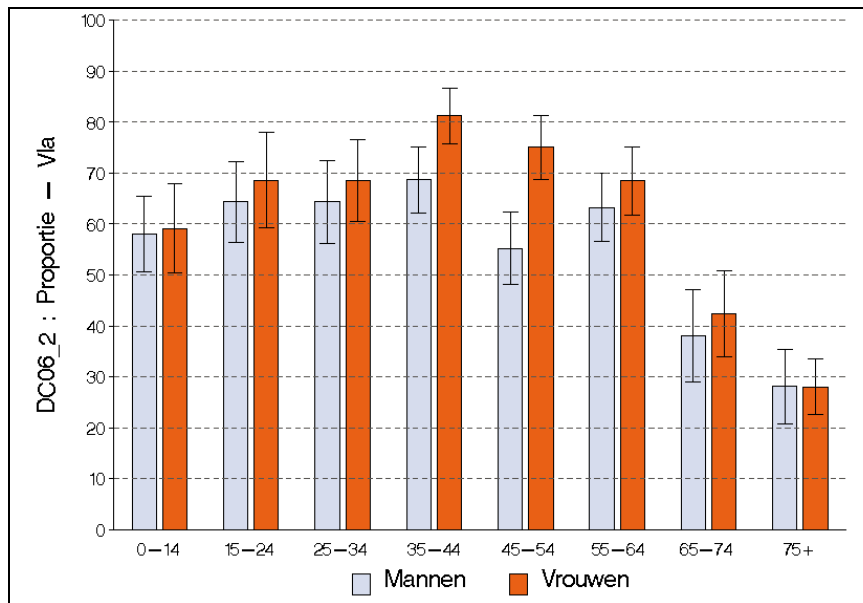
Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest heeft 35% van de bevolking in de 6 maanden voorafgaand aan het interview een tandarts geraadpleegd. Voor 25% van de bevolking was dit tussen de 6 en 12 maanden geleden, voor 33% meer dan 12 maanden geleden en 6% van de bevolking is nog nooit naar de tandarts geweest. Op basis van deze gegevens kan dus gesteld worden dat 60% van de bevolking een jaarlijks mondonderzoek ondergaat.

De analyses in functie van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, urbanisatiegraad, jaar van de enquête en mondhygiëne geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor gans België.

Figuur 3 Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008 – Vlaams Gewest

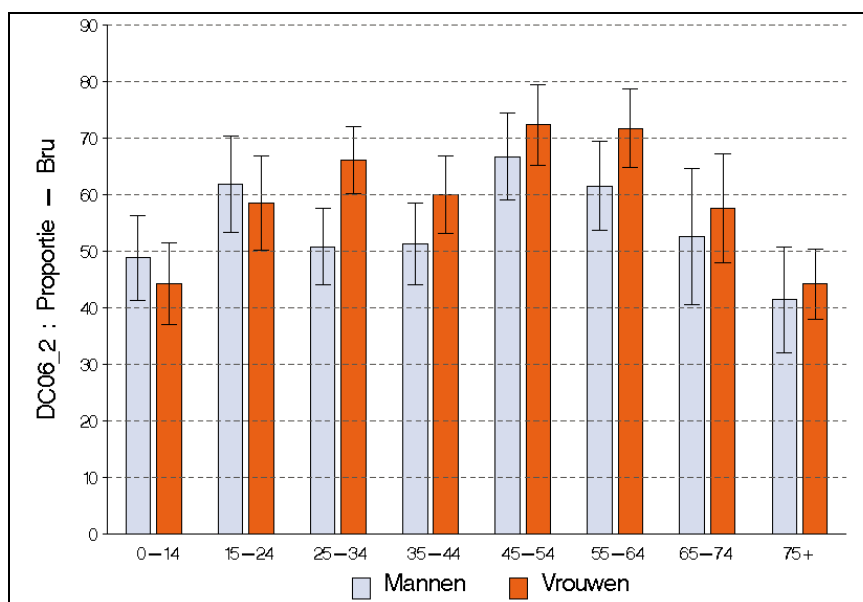

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest heeft 32% van de bevolking in de 6 maanden voorafgaand aan het interview een tandarts geraadpleegd. Voor 25% van de bevolking was dit tussen de 6 en 12 maanden geleden, voor 33% meer dan 12 maanden geleden en 10% van de bevolking is nog nooit naar de tandarts geweest. Op basis van deze gegevens kan dus gesteld worden dat 57% van de bevolking een jaarlijks mondonderzoek ondergaat.

De analyses in functie van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, urbanisatiegraad, jaar van de enquête en mondhigiëne geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor gans België. Opvallend in Brussel is het relatief hoog aantal personen dat nog nooit naar de tandarts is geweest. Voor jongeren tussen de 6 en 18 jaar is dit ongeveer 14%. Dit is wel een significante verbetering t.o.v. de drie vorige enquêtejaren (1997-2001-2004) toen dit percentage telkens ongeveer 17% bedroeg.

Figuur 4 Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008 – Brussels Gewest

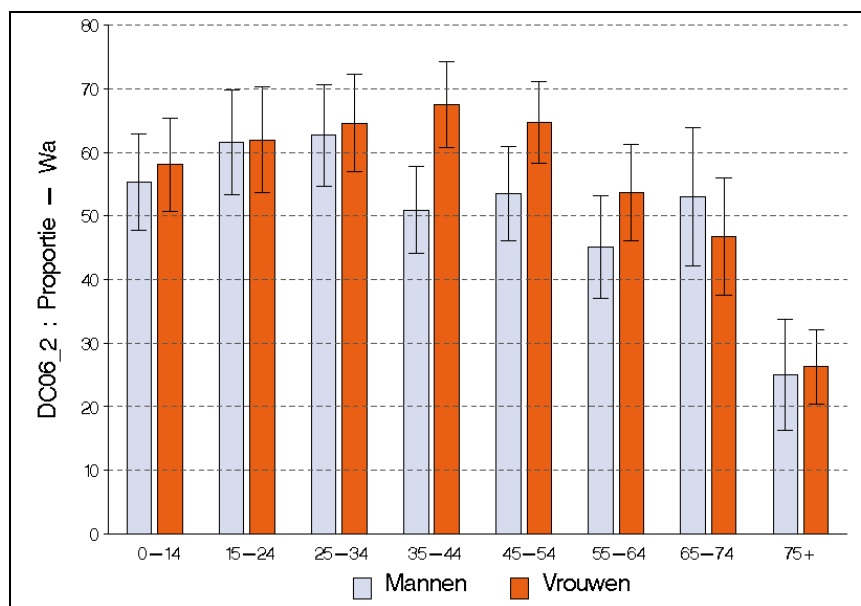

Waals Gewest

In het Waals Gewest heeft 29% van de bevolking in de 6 maanden voorafgaand aan het interview een tandarts geraadpleegd. Voor 26% van de bevolking was dit tussen de 6 en 12 maanden geleden, voor 39% meer dan 12 maanden geleden en 6% van de bevolking is nog nooit naar de tandarts geweest. Op basis van deze gegevens kan dus gesteld worden dat 55% van de bevolking een jaarlijks mondonderzoek ondergaat.

De analyses in functie van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, urbanisatiegraad, jaar van de enquête en mondhygiëne geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor gans België.

Figuur 5 Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008 – Waals Gewest

4.2. Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar (DC07_1)

4.2.1. België

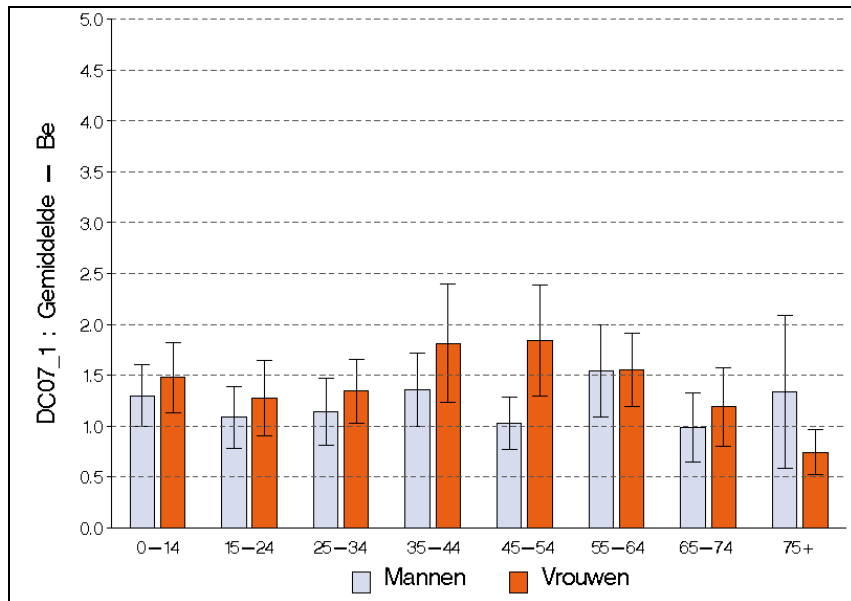
Het gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar bedraagt in België 1,3. Het is nodig om dit resultaat met de nodige voorzichtigheid te interpreteren. Dit cijfer is immers gebaseerd op de gerapporteerde contacten in de afgelopen 2 maanden. De gezondheidsenquête is vooral interessant om na te gaan in welke mate dit gemiddelde verschilt in functie van belangrijke socio-demografische kenmerken.

Analyse volgens leeftijd en geslacht

Het gemiddeld aantal jaarlijkse contacten ligt hoger bij vrouwen (1,4) dan bij mannen (1,2) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. Bij mannen wordt geen significante samenhang gevonden tussen het gemiddeld aantal contacten met de tandarts en de leeftijd. Vrouwen lijken iets vaker naar de tandarts te gaan in de leeftijdsgroep van 35 en 54 jaar, maar enkel het verschil tussen de leeftijdsgroep 45-54 jaar, waar dit gemiddelde het hoogst is (1,8), en de 75-plussers, waar dit gemiddelde het laagst is (0,7), is significant.

Figuur 6 Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008

Analyse volgens socio-economische variabelen

Ook voor deze indicator zijn de socio-economische ongelijkheden frappant. Personen met een diploma hoger onderwijs gaan bijna dubbel zo vaak op raadpleging bij de tandarts als personen zonder diploma of hoogstens een diploma lager onderwijs. De eerste groep gaat gemiddeld 1,7 keer per jaar bij de tandarts langs, bij de tweede groep is dit 0,9 keer. Er is ook een duidelijke gradiënt: naarmate het opleidingsniveau stijgt, neemt ook het aantal tandartsbezoeken toe.

Er zijn daarentegen geen verschillen waar te nemen in functie van de urbanisatiegraad van de woonplaats: mensen die in plattelandsgemeenten wonen gaan even vaak naar de tandarts als stedelingen.

Evolutie doorheen de tijd

In tegenstelling tot het aantal personen dat een contact had met de tandarts in het afgelopen jaar is het gemiddeld aantal contacten met de tandarts tussen 2004 en 2008 niet gestegen. Integendeel, sinds 2001 zien we eerder een daling van het aantal gerapporteerde contacten met de tandarts van 1,7 (2001) over 1,4 (2004) naar 1,3 (2008). De daling tussen 2001 en 2008 is significant, ook na correctie voor geslacht.

Verband met tanden poetsen

Er is duidelijk verband tussen mondhygiëne en het aantal bezoeken aan de tandarts. Uit de onderstaande tabel blijkt dat het gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar hoger is naarmate men vaker de tanden poetst.

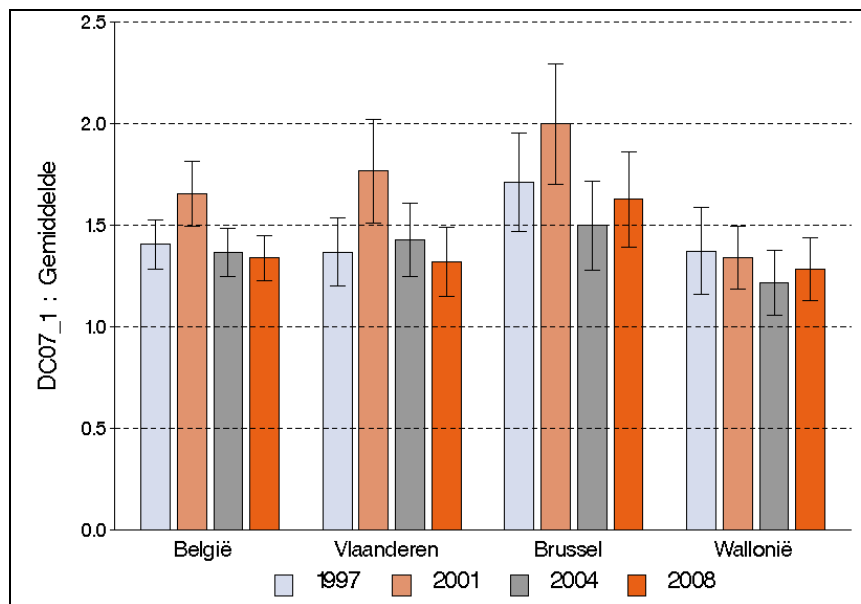
Tabel 2. Gemiddeld aantal contacten per jaar volgens de frequentie van het tanden poetsen

<i>Frequentie van tanden poetsen</i>	<i>Gemiddeld aantal jaarlijkse contacten met de tandarts</i>	<i>N*</i>
Meer dan twee keer per dag	2,4	880
Twee keer per dag	1,5	4539
Eén keer per dag	1,2	4088
Minder dan één keer per dag	0,7	524
Nooit	0,6	282

* Personen van 6 jaar en ouder

Deze samenhang blijft bestaan als we corrigeren voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau

Figuur 7 Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2008

4.2.2. Regio's

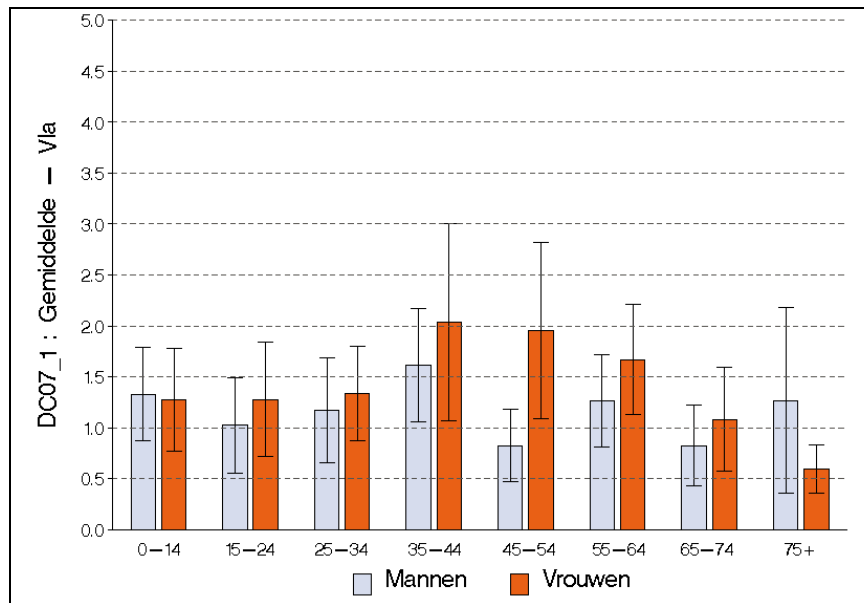
Het gemiddeld aantal contacten met de tandarts is significant hoger in Brussel (1,6) dan in Vlaanderen en Wallonië (1,3), ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest bedraagt het gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar 1,3. De analyses in functie van geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad, jaar van de enquête en mondhygiëne geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor gans België.

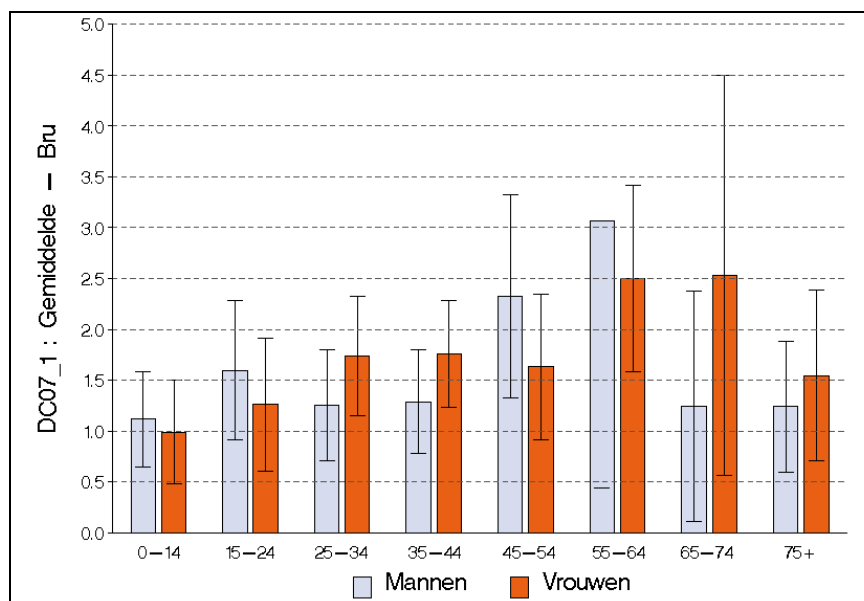
Figuur 8 Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest bedraagt het gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar 1,6. In tegenstelling tot in Vlaanderen en in mindere mate Wallonië is het gemiddeld aantal contacten met de tandarts in Brussel ongeveer gelijk bij mannen en vrouwen. De verschillen in functie van opleiding situeren zich vooral tussen de laagst opgeleiden enerzijds (gemiddeld 0,8 contacten) en de andere 3 opleidingsgroepen (gemiddeld tussen 1,4 en 2,0 contacten) anderzijds. Het gemiddeld aantal contacten met de tandarts is hoger in Brussel (1,6) dan in de Vlaamse grote steden (0,9) en de Waalse grote steden (1,2), maar na correctie voor leeftijd en geslacht is enkel het verschil tussen Brussel en de Vlaamse steden significant. In Brussel blijkt het gemiddeld aantal contacten met de tandarts over de 4 enquêtejaren heen wat te fluctueren met een maximum (2,0) in 2001 en een minimum (1,5) in 2004, maar op basis van een statistisch model kan besloten worden dat er voor deze indicator sinds 1997 geen significante veranderingen zijn.

Figuur 9 Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008 – Brussels Gewest

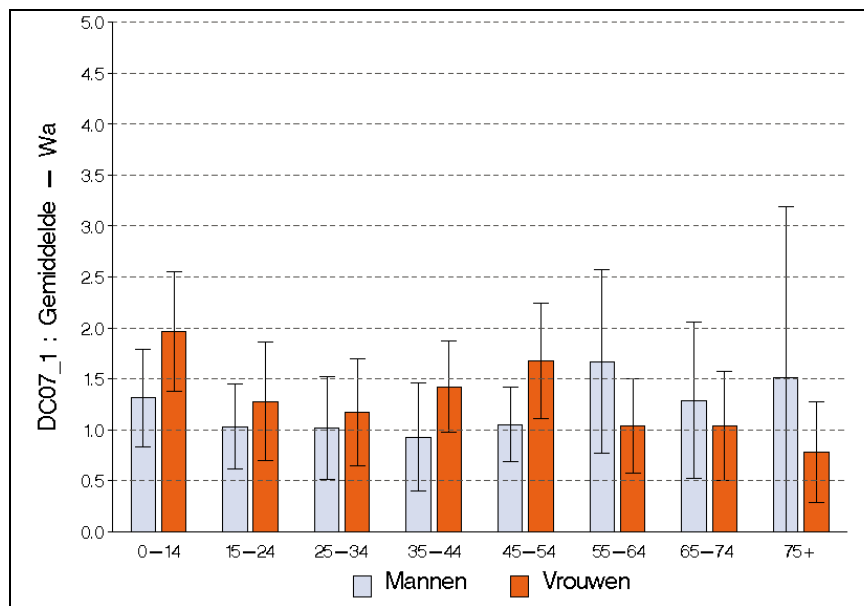

Waals Gewest

In het Waals Gewest bedraagt het gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar 1,3. Het gemiddeld aantal contacten met de tandarts is in Wallonië hoger bij vrouwen (1,4) dan bij mannen (1,2), maar in tegenstelling tot in Vlaanderen is dit verschil niet significant. De verschillen in functie van opleiding zijn dezelfde als voor gans België. In Wallonië is het gemiddeld aantal contacten met de tandarts tussen 1997 en 2008 constant gebleven. Tussen 2001 en 2004 noteren we hier dus geen daling, zoals dit wel het geval is in Vlaanderen.

Figuur 10 Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2008 – Waals Gewest

5. Bespreking

Mondzorg is een essentiële pijler van ons gezondheidszorgsysteem en het belang van een goede mondzorg werd in de afgelopen jaren ook vanuit het beleid meer en meer erkend. Sinds in 2003 in opdracht van de toenmalige minister van Sociale Zaken een strategisch plan mondzorg in België werd gepubliceerd, werden heel wat inspanningen geleverd om de toegankelijkheid van de tandzorg in België te verhogen. Maatregelen die werden ingevoerd waren onder meer het gratis maken van een jaarlijks bezoek aan de tandarts voor jongeren tot 18 jaar, betere terugbetalingsmodaliteiten voor het verwijderen van tandsteen bij 18 tot 40-jarigen en het verhogen van de leeftijdsgrens voor een terugbetaling van een mondcontrole.

In opdracht van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeit Verzekering is sinds oktober 2009 voor de eerste keer ook een nationale mondgezondheidsenquête van start gegaan, onder begeleiding van de Interuniversitaire Cel Epidemiologie (ICE), een samenwerkingsverband tussen de tandheelkundige opleidingscentra van vijf Belgische universiteiten en de Verzekeringsinstellingen. In deze enquête is ook een mondgezondheidsonderzoek voorzien.

Mede omwille van de organisatie van deze enquête werd het aantal vragen over contacten met de tandarts in de gezondheidsenquête 2008 beperkt. Toch werden een aantal sleutelvragen, die toelaten om de evolutie van het gebruik van tandheelkundige zorgen in het afgelopen decennium te evalueren, behouden.

Uit de resultaten blijkt zeer duidelijk dat er zich tussen 2004 en 2008 een positieve evolutie voordeed. Daar waar het percentage personen dat jaarlijks een tandarts bezoekt tussen 1997 en 2004 nagenoeg ongewijzigd bleef en onder de 50% lag, zien we in 2008 een sterke en significante stijging tot 58%. In het Vlaams landsgedeelte bereiken we zelfs de 60%. Tegelijk blijkt het gemiddeld aantal contacten met de tandarts niet te stijgen, zelfs eerder te dalen. Meer mensen contacteren dus de tandarts, maar het aantal contacten per persoon blijft gelijk of vermindert zelfs. Hoewel dit niet rechtstreeks uit onze gegevens kan afgeleid worden, kan dit er wel op wijzen dat mensen vaker naar de tandarts gaan voor een preventief contact. Deze resultaten zijn bemoedigend. Zeer positief, bijvoorbeeld, is dat het aantal jongeren tussen 6 en 18 jaar dat in het jaar voorafgaand aan de enquête bij de tandarts langs ging tussen 2004 en 2008 gestegen is van 63% naar 76%. Een aantal maatregelen om een tandartsbezoek te promoten (zoals het gratis consult voor jongeren tot 18 jaar) vond pas ingang in mei 2009, op het moment dat de meeste interviews van de gezondheidsenquête al waren afgenomen. De impact van deze recente maatregelen wordt dus nog niet weerspiegeld in de resultaten van deze enquête en laat veronderstellen dat deze positieve evolutie zich in de toekomst nog verder zal doorzetten.

De enquête toont ook een duidelijk verband tussen een regelmatig bezoek aan de tandarts en een goede mondhygiëne, meer bepaald een goed tandenpoetsgedrag. Hieruit blijkt ontegensprekelijk dat naast de thuisomgeving en de school ook de tandarts een belangrijke rol speelt in de promotie van een goede mondhygiëne.

Toch moeten ook enkele minder positieve vaststellingen vermeld worden. In Brussel blijkt dat 14% van de jongeren tussen 6 en 18 jaar nog nooit naar de tandarts is geweest. Ook al is dit iets verbeterd t.o.v. de vorige enquêtejaren (toen dit percentage 17% bedroeg), toch is dit nog veel te hoog, zeker in vergelijking met Vlaanderen en Wallonië waar dit percentage minder dan 5% bedraagt.

Socio-economische verschillen in het gebruik van tandzorg blijven prominent aanwezig. Personen uit de hoogste opleidingscategorie gaan bijna twee keer zo vaak bij de tandarts als de laagst geschoolden. Ongetwijfeld zijn de barrières die hierbij een rol spelen niet enkel financieel van aard. Maatregelen zoals gratis tandverzorging voor jongeren en een verlaging van het remgeld kunnen een antwoord bieden op financiële remmen, maar de socio-economische verschillen hebben duidelijk ook te maken met cognitieve barrières. Het blijft in de komende jaren een belangrijke uitdaging om ook mensen uit de lagere opleidingscategorieën tot bij de tandarts te krijgen.

Tenslotte is het belangrijk om ook de mondzorg voor ouderen niet te vergeten. Slechts 29% van de 75-plussers rapporteert een contact met een tandarts in het afgelopen jaar. Het verband tussen mondgezondheid en de algemene gezondheid is onmiskenbaar en zeker relevant bij ouderen die vaak al met verschillende andere gezondheidsproblemen kampen.

Aangepaste gezondheids promotie naar sociaal zwakkeren en ouderen toe, waarin het belang van een jaarlijks bezoek aan de tandarts wordt benadrukt, blijft dus meer dan ooit aangewezen.

6. Bibliografie

- (1) Van Den Oever R, Mousset J-P, Diels J, Gillet P, De Paepe R, Bronckaerts JP. Tandheelkundige zorgverlening in het raam van de Belgische verplichte ziekteverzekering. Een epidemiologische onderzoek naar het gebruik van tandheelkundige verzorging in 1994 bij de aangesloten leden van de Christelijke, Socialistische, Onafhankelijke en Liberale Ziekenfondsen. 1996.
- (2) van Steenberghe D, Perl G. Strategisch plan mondzorg in België: aanbevelingen. 2003.
- (3) Kay EJ. How often should we go to the dentist? About once a year - but rates of disease progression vary greatly. BMJ 1999; 319:204-205.

Tabellen

België

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, België.....	230
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, België	231
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde, België	232
Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, België	233
Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, België	234

Vlaams Gewest

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, Vlaams Gewest.....	235
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, Vlaams Gewest.....	236
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde, Vlaams Gewest.....	237
Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, Vlaams Gewest.....	238
Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, Vlaams Gewest.....	239

Brussels Gewest

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, Brussels Gewest.....	240
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, Brussels Gewest.....	241
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde, Brussels Gewest.....	242
Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, Brussels Gewest.....	243
Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, Brussels Gewest	244

Waals Gewest

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, Waals Gewest.....	245
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, Waals Gewest.....	246
Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde, Waals Gewest.....	247
Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, Waals Gewest.....	248
Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, Waals Gewest	249

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, België

DC06_1		< 6 maanden geleden	tussen 6 en 12 maanden geleden	meer dan 12 maanden geleden	nog nooit tandarts geraadpleegd	N
GESLACHT	Mannen	31,3	24,5	37,2	7,0	5145
	Vrouwen	34,7	26,1	33,0	6,3	5915
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	35,7	20,9	12,3	31,1	1534
	15 - 24	34,0	30,2	32,8	3,0	1189
	25 - 34	33,1	31,4	33,5	2,1	1329
	35 - 44	36,6	31,2	30,7	1,5	1493
	45 - 54	36,6	27,0	35,3	1,0	1389
	55 - 64	35,9	24,9	38,2	1,0	1320
	65 - 74	25,3	18,9	54,0	1,7	874
	75 +	17,1	11,7	69,9	1,3	1932
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	19,1	16,3	57,0	7,5	1513
	Lager secundair	25,5	21,2	47,1	6,2	1711
	Hoger secundair	33,0	25,8	34,4	6,8	3354
	Hoger onderwijs	39,7	29,2	24,9	6,2	4154
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	34,0	24,7	33,4	7,8	6260
	Halfstedelijk gebied	32,9	28,6	32,8	5,6	1807
	Landelijk gebied	31,5	23,7	39,1	5,7	2993
VERBLIJF- PLAATS	Vlaams Gewest	35,2	25,2	33,4	6,2	3854
	Brussels Gewest	32,0	25,0	32,7	10,3	3268
	Waals Gewest	29,3	25,6	38,8	6,3	3938
JAAR	1997	30,0	19,2	44,6	6,3	9486
	2001	31,9	16,0	43,8	8,3	10789
	2004	31,2	18,5	43,2	7,1	11397
	2008	33,0	25,3	35,0	6,7	11060

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde, België

DC06_2		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	55,8	(53,8-57,8)	55,1	(53,0-57,2)	5145
	Vrouwen	60,7	(58,8-62,6)	61,9	(59,9-63,9)	5915
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	56,6	(52,6-60,6)	56,8	(52,7-60,8)	1534
	15 - 24	64,2	(60,0-68,4)	64,4	(60,0-68,5)	1189
	25 - 34	64,5	(60,6-68,3)	64,5	(60,6-68,3)	1329
	35 - 44	67,8	(64,6-71,1)	68,0	(64,6-71,2)	1493
	45 - 54	63,7	(60,2-67,1)	63,8	(60,3-67,1)	1389
	55 - 64	60,8	(57,1-64,5)	60,9	(57,2-64,5)	1320
	65 - 74	44,3	(39,6-49,0)	44,0	(39,4-48,8)	874
	75 +	28,8	(25,5-32,0)	28,0	(24,8-31,3)	1932
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	35,4	(31,4-39,5)	40,7	(36,2-45,5)	1513
	Lager secundair	46,7	(42,5-50,9)	48,4	(44,1-52,9)	1711
	Hoger secundair	58,8	(56,0-61,6)	58,2	(55,4-61,0)	3354
	Hoger onderwijs	68,9	(66,5-71,3)	67,7	(65,3-70,1)	4154
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	58,8	(56,5-61,0)	59,1	(56,7-61,4)	6260
	Halfstedelijk gebied	61,6	(58,2-64,9)	62,0	(58,4-65,4)	1807
	Landelijk gebied	55,2	(52,3-58,1)	55,4	(52,5-58,4)	2993
VERBLIJF- PLAATS	Vlaams Gewest	60,4	(58,0-62,8)	61,1	(58,6-63,5)	3854
	Brussels Gewest	57,0	(54,8-59,2)	56,4	(54,0-58,8)	3268
	Waals Gewest	55,0	(52,6-57,3)	54,9	(52,4-57,4)	3938
JAAR	1997	49,2	(47,5-50,9)	46,8	(45,1-48,6)	9486
	2001	47,9	(46,4-49,4)	47,2	(45,7-48,8)	10789
	2004	49,7	(48,0-51,3)	49,0	(47,3-50,6)	11397
	2008	58,3	(56,7-59,9)	58,7	(57,1-60,3)	11060

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde, België

DC06_3		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	31,3	(29,4-33,2)	30,5	(28,7-32,3)	5145
	Vrouwen	34,7	(32,7-36,6)	34,7	(32,8-36,7)	5915
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	35,7	(31,9-39,6)	35,8	(32,0-39,8)	1534
	15 - 24	34,0	(29,9-38,1)	34,0	(30,0-38,3)	1189
	25 - 34	33,1	(29,4-36,8)	33,0	(29,5-36,8)	1329
	35 - 44	36,6	(33,2-40,1)	36,6	(33,3-40,2)	1493
	45 - 54	36,6	(33,2-40,1)	36,6	(33,2-40,2)	1389
	55 - 64	35,9	(32,2-39,6)	35,9	(32,3-39,7)	1320
	65 - 74	25,3	(21,2-29,4)	25,2	(21,3-29,5)	874
	75 +	17,1	(14,4-19,9)	16,7	(14,2-19,6)	1932
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	19,1	(15,6-22,7)	21,0	(17,3-25,3)	1513
	Lager secundair	25,5	(21,8-29,1)	25,8	(22,3-29,7)	1711
	Hoger secundair	33,0	(30,4-35,6)	32,4	(29,9-35,1)	3354
	Hoger onderwijs	39,7	(37,1-42,3)	38,5	(36,0-41,1)	4154
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	34,0	(31,9-36,2)	33,6	(31,5-35,8)	6260
	Halfstedelijk gebied	32,9	(29,4-36,5)	32,5	(29,1-36,1)	1807
	Landelijk gebied	31,5	(28,8-34,2)	31,1	(28,5-33,8)	2993
VERBLIJF- PLAATS	Vlaams Gewest	35,2	(32,9-37,6)	35,0	(32,7-37,3)	3854
	Brussels Gewest	32,0	(29,9-34,1)	31,3	(29,2-33,5)	3268
	Waals Gewest	29,3	(27,1-31,5)	28,7	(26,6-30,9)	3938
JAAR	1997	30,0	(28,4-31,5)	28,7	(27,2-30,2)	9486
	2001	31,9	(30,5-33,3)	31,2	(29,8-32,7)	10789
	2004	31,2	(29,6-32,7)	30,4	(28,9-31,9)	11397
	2008	33,0	(31,5-34,6)	32,7	(31,2-34,3)	11060

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, België

DC06_4		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	7,0	(6,0-8,1)	2,8	(2,2-3,5)	5145
	Vrouwen	6,3	(5,3-7,4)	2,7	(2,2-3,4)	5915
LEEFTIJDGROEP	0 - 14	31,1	(27,4-34,8)	31,1	(27,5-34,9)	1534
	15 - 24	3,0	(1,1-4,9)	3,0	(1,6-5,5)	1189
	25 - 34	2,1	(1,1-3,0)	2,1	(1,3-3,2)	1329
	35 - 44	1,5	(0,8-2,2)	1,5	(0,9-2,4)	1493
	45 - 54	1,0	(0,3-1,7)	1,0	(0,5-2,0)	1389
	55 - 64	1,0	(0,4-1,6)	1,0	(0,6-1,8)	1320
	65 - 74	1,7	(0,3-3,1)	1,7	(0,8-3,7)	874
	75 +	1,3	(0,7-1,9)	1,3	(0,8-2,1)	1932
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	7,5	(4,4-10,7)	5,8	(3,4-9,7)	1513
	Lager secundair	6,2	(4,2-8,3)	3,6	(2,2-5,7)	1711
	Hoger secundair	6,8	(5,4-8,1)	2,5	(1,9-3,2)	3354
	Hoger onderwijs	6,2	(5,0-7,4)	1,7	(1,3-2,3)	4154
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	7,8	(6,5-9,1)	3,3	(2,6-4,1)	6260
	Halfstedelijk gebied	5,6	(4,0-7,2)	2,4	(1,7-3,5)	1807
	Landelijk gebied	5,7	(4,4-7,0)	2,1	(1,6-2,9)	2993
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	6,2	(5,0-7,5)	2,6	(2,0-3,4)	3854
	Brussels Gewest	10,3	(8,9-11,7)	4,7	(3,7-5,9)	3268
	Waals Gewest	6,3	(5,1-7,4)	2,4	(1,8-3,1)	3938
JAAR	1997	6,3	(5,6-7,0)	2,6	(2,2-3,0)	9486
	2001	8,3	(7,4-9,1)	3,0	(2,6-3,4)	10789
	2004	7,1	(6,4-7,9)	2,4	(2,1-2,8)	11397
	2008	6,7	(5,9-7,5)	2,4	(2,0-2,8)	11060

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, België

DC07_1		Gemiddelde (Ruw)	+ 95% BI	Gemiddelde (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(1,1-1,4)	1,2	(1,1-1,3)	5130
	Vrouwen	1,4	(1,3-1,6)	1,5	(1,3-1,6)	5883
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	1,4	(1,1-1,6)	1,4	(1,1-1,6)	1528
	15 - 24	1,2	(0,9-1,4)	1,2	(0,9-1,4)	1181
	25 - 34	1,2	(1,0-1,5)	1,2	(1,0-1,5)	1321
	35 - 44	1,6	(1,2-1,9)	1,6	(1,2-1,9)	1485
	45 - 54	1,4	(1,1-1,7)	1,4	(1,1-1,7)	1388
	55 - 64	1,5	(1,3-1,8)	1,6	(1,3-1,8)	1316
	65 - 74	1,1	(0,8-1,4)	1,1	(0,8-1,4)	871
	75 +	1,0	(0,6-1,3)	0,9	(0,6-1,2)	1923
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	0,9	(0,6-1,1)	0,9	(0,6-1,2)	1509
	Lager secundair	0,9	(0,7-1,2)	0,9	(0,7-1,2)	1706
	Hoger secundair	1,3	(1,1-1,5)	1,3	(1,1-1,5)	3341
	Hoger onderwijs	1,7	(1,4-1,9)	1,6	(1,4-1,9)	4132
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	1,4	(1,2-1,6)	1,4	(1,2-1,6)	6233
	Halfstedelijk gebied	1,3	(1,0-1,5)	1,3	(1,0-1,5)	1798
	Landelijk gebied	1,3	(1,1-1,5)	1,3	(1,1-1,5)	2982
VERBLIJF- PLAATS	Vlaams Gewest	1,3	(1,2-1,5)	1,3	(1,1-1,5)	3834
	Brussels Gewest	1,6	(1,4-1,9)	1,6	(1,4-1,9)	3249
	Waals Gewest	1,3	(1,1-1,4)	1,3	(1,1-1,4)	3930
JAAR	1997	1,4	(1,3-1,5)	1,4	(1,3-1,5)	9797
	2001	1,7	(1,5-1,8)	1,6	(1,5-1,8)	11805
	2004	1,4	(1,2-1,5)	1,4	(1,2-1,5)	12471
	2008	1,3	(1,2-1,4)	1,3	(1,2-1,5)	11013

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, Vlaams Gewest

DC06_1		< 6 maanden geleden	tussen 6 en 12 maanden geleden	meer dan 12 maanden geleden	nog nooit tandarts geraadpleegd	N
GESLACHT	Mannen	33,5	24,0	36,1	6,4	1844
	Vrouwen	36,9	26,2	30,8	6,1	2010
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	38,5	20,1	9,8	31,6	470
	15 - 24	36,3	30,1	31,0	2,5	386
	25 - 34	34,1	32,4	32,1	1,4	409
	35 - 44	41,6	33,4	24,4	0,7	490
	45 - 54	38,3	26,8	34,3	0,6	517
	55 - 64	40,4	25,5	33,1	1,0	497
	65 - 74	24,8	15,6	57,3	2,3	356
	75 +	17,2	10,9	70,7	1,2	729
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	20,9	13,4	57,8	7,9	560
	Lager secundair	25,7	19,7	49,0	5,6	579
	Hoger secundair	35,5	25,5	33,0	5,9	1200
	Hoger onderwijs	42,4	30,0	21,7	5,9	1441
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	37,4	24,0	30,8	7,9	1448
	Halfstedelijk gebied	33,8	28,8	33,1	4,3	1209
	Landelijk gebied	34,0	22,9	36,9	6,2	1197
JAAR	1997	29,8	21,4	43,4	5,3	3270
	2001	34,0	16,9	41,6	7,5	3695
	2004	33,8	20,1	40,6	5,4	4006
	2008	35,2	25,2	33,4	6,2	3854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde,
Vlaams Gewest

DC06_2		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	57,6	(54,6-60,6)	57,3	(54,1-60,3)	1844
	Vrouwen	63,1	(60,2-66,1)	65,0	(61,8-68,0)	2010
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	58,6	(52,3-64,9)	58,9	(52,4-65,0)	470
	15 - 24	66,4	(59,9-72,9)	66,7	(59,7-72,9)	386
	25 - 34	66,5	(60,4-72,6)	66,6	(60,2-72,4)	409
	35 - 44	75,0	(70,4-79,6)	75,2	(70,4-79,4)	490
	45 - 54	65,1	(60,0-70,2)	65,3	(60,1-70,1)	517
	55 - 64	65,9	(60,8-71,0)	66,0	(60,8-70,9)	497
	65 - 74	40,4	(34,0-46,8)	40,2	(34,0-46,8)	356
	75 +	28,1	(23,3-32,8)	27,2	(22,8-32,2)	729
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	34,3	(28,1-40,4)	41,0	(33,9-48,5)	560
	Lager secundair	45,4	(38,8-51,9)	48,2	(41,1-55,3)	579
	Hoger secundair	61,0	(56,8-65,2)	60,7	(56,3-65,0)	1200
	Hoger onderwijs	72,4	(69,1-75,7)	71,2	(67,7-74,4)	1441
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	61,3	(57,2-65,5)	62,6	(58,1-66,9)	1448
	Halfstedelijk gebied	62,6	(58,7-66,6)	63,3	(59,0-67,4)	1209
	Landelijk gebied	56,9	(52,7-61,1)	57,4	(53,1-61,6)	1197
JAAR	1997	51,3	(48,7-53,8)	48,3	(45,7-50,9)	3270
	2001	50,9	(48,6-53,2)	50,0	(47,7-52,4)	3695
	2004	54,0	(51,5-56,4)	53,3	(50,7-55,8)	4006
	2008	60,4	(58,0-62,8)	61,3	(58,8-63,7)	3854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde, Vlaams Gewest

DC06_3		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	33,5	(30,7-36,3)	32,6	(29,9-35,5)	1844
	Vrouwen	36,9	(33,9-39,9)	37,0	(34,0-40,1)	2010
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	38,5	(32,4-44,5)	38,6	(32,7-44,8)	470
	15 - 24	36,3	(29,7-42,9)	36,4	(30,0-43,2)	386
	25 - 34	34,1	(28,3-40,0)	34,1	(28,5-40,1)	409
	35 - 44	41,6	(36,2-46,9)	41,6	(36,4-47,0)	490
	45 - 54	38,3	(33,2-43,5)	38,4	(33,4-43,6)	517
	55 - 64	40,4	(34,9-45,9)	40,4	(35,1-46,0)	497
	65 - 74	24,8	(19,0-30,6)	24,7	(19,4-30,9)	356
	75 +	17,2	(13,3-21,2)	16,9	(13,3-21,2)	729
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	20,9	(15,3-26,5)	23,6	(17,7-30,8)	560
	Lager secundair	25,7	(20,1-31,3)	26,3	(20,9-32,6)	579
	Hoger secundair	35,5	(31,5-39,5)	34,8	(30,9-38,9)	1200
	Hoger onderwijs	42,4	(38,6-46,2)	40,8	(37,1-44,6)	1441
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	37,4	(33,5-41,2)	37,1	(33,3-41,1)	1448
	Halfstedelijk gebied	33,8	(29,6-38,1)	33,2	(29,2-37,6)	1209
	Landelijk gebied	34,0	(30,0-38,1)	33,6	(29,7-37,7)	1197
JAAR	1997	29,8	(27,6-32,1)	28,3	(26,1-30,6)	3270
	2001	34,0	(31,8-36,2)	33,1	(31,0-35,4)	3695
	2004	33,8	(31,5-36,2)	32,9	(30,6-35,3)	4006
	2008	35,2	(32,9-37,6)	35,1	(32,8-37,5)	3854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, Vlaams Gewest

DC06_4		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	6,4	(4,9-7,9)	2,0	(1,3-3,1)	1844
	Vrouwen	6,1	(4,5-7,8)	2,2	(1,4-3,4)	2010
LEEFTIJDGROEP	0 - 14	31,6	(25,7-37,5)	31,7	(26,1-37,8)	470
	15 - 24	2,5	(0,0-5,6)	2,5	(0,8-8,1)	386
	25 - 34	1,4	(0,1-2,6)	1,4	(0,5-3,4)	409
	35 - 44	0,7	(0,0-1,5)	0,7	(0,2-2,2)	490
	45 - 54	0,6	(0,0-1,6)	0,6	(0,1-2,9)	517
	55 - 64	1,0	(0,2-1,8)	1,0	(0,4-2,3)	497
	65 - 74	2,3	(0,1-4,4)	2,3	(0,9-5,7)	356
	75 +	1,2	(0,3-2,1)	1,2	(0,6-2,5)	729
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,9	(2,8-13,0)	5,0	(1,9-12,5)	560
	Lager secundair	5,6	(2,5-8,8)	3,4	(1,4-8,1)	579
	Hoger secundair	5,9	(3,8-8,1)	1,8	(1,2-2,9)	1200
	Hoger onderwijs	5,9	(4,2-7,7)	1,4	(0,9-2,1)	1441
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,9	(5,4-10,4)	2,8	(1,7-4,5)	1448
	Halfstedelijk gebied	4,3	(2,6-5,9)	1,4	(0,8-2,6)	1209
	Landelijk gebied	6,2	(4,3-8,1)	2,0	(1,3-3,2)	1197
JAAR	1997	5,3	(4,4-6,3)	1,9	(1,5-2,5)	3270
	2001	7,5	(6,3-8,7)	2,2	(1,7-2,8)	3695
	2004	5,4	(4,4-6,4)	1,4	(1,0-1,8)	4006
	2008	6,2	(5,0-7,5)	1,9	(1,4-2,5)	3854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, Vlaams Gewest

DC07_1		Gemiddelde (Ruw)	+ 95% BI	Gemiddelde (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(1,0-1,4)	1,2	(1,0-1,4)	1835
	Vrouwen	1,5	(1,2-1,7)	1,5	(1,2-1,7)	1999
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	1,3	(0,9-1,7)	1,3	(0,9-1,7)	468
	15 - 24	1,1	(0,8-1,5)	1,2	(0,8-1,5)	383
	25 - 34	1,3	(0,9-1,6)	1,3	(0,9-1,6)	407
	35 - 44	1,8	(1,3-2,4)	1,8	(1,3-2,4)	485
	45 - 54	1,4	(0,9-1,9)	1,4	(0,9-1,9)	517
	55 - 64	1,5	(1,1-1,8)	1,5	(1,1-1,8)	495
	65 - 74	1,0	(0,6-1,3)	1,0	(0,6-1,3)	355
	75 +	0,8	(0,5-1,2)	0,8	(0,4-1,2)	724
	OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	0,8	(0,5-1,2)	0,9	(0,5-1,3)
Lager secundair		0,8	(0,5-1,2)	0,8	(0,5-1,2)	576
Hoger secundair		1,3	(1,1-1,5)	1,3	(1,1-1,5)	1194
Hoger onderwijs		1,6	(1,3-2,0)	1,6	(1,3-1,9)	1433
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	1,3	(1,0-1,7)	1,4	(1,0-1,7)	1441
	Halfstedelijk gebied	1,3	(1,0-1,5)	1,3	(1,0-1,5)	1201
	Landelijk gebied	1,3	(1,1-1,6)	1,4	(1,1-1,6)	1192
JAAR	1997	1,4	(1,2-1,5)	1,3	(1,2-1,5)	3363
	2001	1,8	(1,5-2,0)	1,8	(1,5-2,0)	4027
	2004	1,4	(1,2-1,6)	1,4	(1,2-1,6)	4420
	2008	1,3	(1,2-1,5)	1,3	(1,2-1,5)	3834

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, Brussels Gewest

DC06_1		< 6 maanden geleden	tussen 6 en 12 maanden geleden	meer dan 12 maanden geleden	nog nooit tandarts geraadpleegd	N
GESLACHT	Mannen	30,3	24,2	34,4	11,0	1504
	Vrouwen	33,5	25,8	31,1	9,6	1764
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	27,8	18,8	15,0	38,4	491
	15 - 24	32,2	27,9	33,0	6,8	364
	25 - 34	30,2	28,4	36,9	4,5	526
	35 - 44	31,7	23,8	39,1	5,4	465
	45 - 54	40,2	29,5	28,1	2,3	354
	55 - 64	38,8	28,1	30,5	2,5	347
	65 - 74	28,8	26,5	41,9	2,8	202
	75 +	26,0	17,2	53,8	3,0	519
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	22,3	24,8	40,9	11,9	393
	Lager secundair	30,4	17,5	41,6	10,6	469
	Hoger secundair	30,5	24,4	32,3	12,9	854
	Hoger onderwijs	36,2	28,4	28,0	7,4	1407
GROTE STEDEN	Brussel	32,0	25,0	32,7	10,3	3268
	Gent en Antwerpen	33,7	21,7	33,7	10,9	465
	Luik en Charleroi	28,3	32,3	32,1	7,3	374
JAAR	1997	31,9	17,3	43,1	7,7	2841
	2001	32,7	14,0	42,0	11,3	2683
	2004	32,0	16,3	38,2	13,5	2982
	2008	32,0	25,0	32,7	10,3	3268

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde,
Brussels Gewest

DC06_2		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	54,6	(51,5-57,6)	54,6	(51,5-57,6)	1504
	Vrouwen	59,3	(56,5-62,0)	59,9	(57,0-62,6)	1764
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	46,6	(41,1-52,1)	46,7	(41,3-52,3)	491
	15 - 24	60,2	(53,8-66,5)	60,2	(53,6-66,3)	364
	25 - 34	58,6	(53,9-63,4)	58,7	(53,9-63,3)	526
	35 - 44	55,5	(50,2-60,7)	55,7	(50,5-60,7)	465
	45 - 54	69,6	(64,2-75,1)	69,7	(64,0-74,8)	354
	55 - 64	66,9	(61,3-72,5)	66,9	(61,1-72,2)	347
	65 - 74	55,4	(47,5-63,2)	55,1	(47,3-62,7)	202
	75 +	43,3	(37,8-48,8)	42,4	(37,0-48,0)	519
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	47,1	(39,5-54,7)	46,8	(39,1-54,7)	393
	Lager secundair	47,8	(42,3-53,4)	48,6	(43,0-54,2)	469
	Hoger secundair	54,9	(50,4-59,3)	55,3	(50,9-59,7)	854
	Hoger onderwijs	64,6	(61,4-67,9)	65,1	(61,8-68,3)	1407
GROTE STEDEN	Brussel	57,0	(54,8-59,2)	57,0	(54,7-59,3)	3268
	Gent en Antwerpen	55,4	(47,5-63,2)	56,4	(48,3-64,1)	465
	Luik en Charleroi	60,6	(53,9-67,2)	60,8	(53,9-67,3)	374
JAAR	1997	49,2	(46,5-51,9)	48,3	(45,5-51,0)	2841
	2001	46,7	(44,3-49,0)	46,6	(44,2-49,0)	2683
	2004	48,3	(45,8-50,8)	48,0	(45,5-50,5)	2982
	2008	57,0	(54,8-59,2)	57,0	(54,7-59,2)	3268

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde,
Brussels Gewest

DC06_3		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	30,3	(27,6-33,1)	30,2	(27,5-33,0)	1504
	Vrouwen	33,5	(30,8-36,2)	33,6	(30,9-36,3)	1764
LEEFTIJDGROEP	0 - 14	27,8	(22,9-32,7)	27,8	(23,2-33,0)	491
	15 - 24	32,2	(26,3-38,2)	32,2	(26,6-38,4)	364
	25 - 34	30,2	(25,9-34,5)	30,2	(26,1-34,6)	526
	35 - 44	31,7	(26,8-36,6)	31,8	(27,1-36,9)	465
	45 - 54	40,2	(34,2-46,1)	40,2	(34,4-46,2)	354
	55 - 64	38,8	(33,0-44,6)	38,8	(33,2-44,7)	347
	65 - 74	28,8	(21,8-35,8)	28,7	(22,3-36,0)	202
	75 +	26,0	(21,1-30,9)	25,5	(20,9-30,7)	519
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	22,3	(16,4-28,3)	22,0	(16,6-28,5)	393
	Lager secundair	30,4	(24,9-35,9)	30,5	(25,3-36,3)	469
	Hoger secundair	30,5	(26,4-34,6)	30,6	(26,7-34,9)	854
	Hoger onderwijs	36,2	(33,0-39,4)	36,4	(33,2-39,7)	1407
GROTE STEDEN	Brussel	32,0	(29,9-34,1)	31,9	(29,8-34,0)	3268
	Gent en Antwerpen	33,7	(27,1-40,2)	33,9	(27,7-40,7)	465
	Luik en Charleroi	28,3	(21,3-35,2)	28,1	(21,7-35,5)	374
JAAR	1997	31,9	(29,5-34,4)	31,5	(29,1-34,0)	2841
	2001	32,7	(30,4-34,9)	32,6	(30,4-34,9)	2683
	2004	32,0	(29,7-34,3)	31,8	(29,6-34,2)	2982
	2008	32,0	(29,9-34,1)	31,8	(29,8-34,0)	3268

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, Brussels Gewest

DC06_4		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	11,0	(9,0-13,0)	6,1	(4,7-7,9)	1504
	Vrouwen	9,6	(7,9-11,4)	5,7	(4,5-7,2)	1764
LEEFTIJDGROEP	0 - 14	38,4	(33,3-43,6)	38,4	(33,4-43,7)	491
	15 - 24	6,8	(3,7-9,9)	6,8	(4,3-10,7)	364
	25 - 34	4,5	(2,6-6,4)	4,5	(2,9-6,8)	526
	35 - 44	5,4	(2,9-7,9)	5,4	(3,4-8,5)	465
	45 - 54	2,3	(0,6-4,0)	2,3	(1,1-4,7)	354
	55 - 64	2,5	(0,0-5,1)	2,5	(0,9-6,7)	347
	65 - 74	2,8	(0,1-5,4)	2,8	(1,1-7,1)	202
	75 +	3,0	(1,4-4,5)	3,0	(1,7-5,1)	519
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,9	(7,5-16,4)	9,7	(5,7-16,1)	393
	Lager secundair	10,6	(6,9-14,2)	4,8	(3,1-7,4)	469
	Hoger secundair	12,9	(9,9-15,9)	6,7	(4,8-9,3)	854
	Hoger onderwijs	7,4	(5,4-9,3)	3,3	(2,4-4,5)	1407
GROTE STEDEN	Brussel	10,3	(8,9-11,7)	4,7	(3,7-6,1)	3268
	Gent en Antwerpen	10,9	(6,1-15,8)	5,2	(3,0-8,9)	465
	Luik en Charleroi	7,3	(4,0-10,7)	3,2	(1,8-5,4)	374
JAAR	1997	7,7	(6,3-9,2)	4,5	(3,6-5,6)	2841
	2001	11,3	(9,6-13,0)	5,8	(4,7-7,2)	2683
	2004	13,5	(11,6-15,4)	7,4	(6,2-8,9)	2982
	2008	10,3	(8,9-11,7)	5,1	(4,2-6,2)	3268

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, Brussels Gewest

DC07_1		Gemiddelde (Ruw)	+ 95% BI	Gemiddelde (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	1,6	(1,2-1,9)	1,6	(1,3-2,0)	1498
	Vrouwen	1,7	(1,4-1,9)	1,7	(1,4-2,0)	1751
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	1,1	(0,7-1,4)	1,1	(0,7-1,4)	488
	15 - 24	1,4	(0,9-1,9)	1,4	(0,9-1,9)	359
	25 - 34	1,5	(1,1-1,9)	1,5	(1,1-1,9)	522
	35 - 44	1,5	(1,1-1,9)	1,5	(1,1-1,9)	464
	45 - 54	2,0	(1,3-2,6)	2,0	(1,3-2,6)	353
	55 - 64	2,8	(1,4-4,2)	2,8	(1,4-4,2)	346
	65 - 74	2,0	(0,7-3,2)	2,0	(0,8-3,1)	201
	75 +	1,4	(0,9-2,0)	1,4	(0,9-2,0)	516
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	0,8	(0,5-1,1)	0,7	(0,3-1,1)	392
	Lager secundair	2,0	(1,4-2,6)	2,0	(1,4-2,6)	469
	Hoger secundair	1,4	(1,0-1,8)	1,4	(1,1-1,8)	848
	Hoger onderwijs	1,9	(1,4-2,3)	1,9	(1,5-2,4)	1396
GROTE STEDEN	Brussel	1,6	(1,4-1,9)	1,6	(1,4-1,9)	3249
	Gent en Antwerpen	0,9	(0,5-1,2)	0,9	(0,5-1,2)	465
	Luik en Charleroi	1,2	(0,8-1,6)	1,2	(0,8-1,6)	374
JAAR	1997	1,7	(1,5-2,0)	1,7	(1,5-1,9)	2933
	2001	2,0	(1,7-2,3)	2,0	(1,7-2,3)	2876
	2004	1,5	(1,3-1,7)	1,5	(1,3-1,7)	3241
	2008	1,6	(1,4-1,9)	1,6	(1,4-1,9)	3249

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Verdeling van de bevolking naargelang het tijdstip van de laatste raadpleging bij de tandarts, Waals Gewest

DC06_1		< 6 maanden geleden	tussen 6 en 12 maanden geleden	meer dan 12 maanden geleden	nog nooit tandarts geraadpleegd	N
GESLACHT	Mannen	27,5	25,4	40,2	6,9	1797
	Vrouwen	31,0	25,8	37,5	5,6	2141
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	33,9	22,8	15,5	27,8	573
	15 - 24	30,7	31,0	35,7	2,5	439
	25 - 34	32,7	31,0	34,2	2,1	394
	35 - 44	29,4	29,8	39,2	1,7	538
	45 - 54	32,4	26,9	39,3	1,5	518
	55 - 64	26,5	22,9	50,0	0,6	476
	65 - 74	25,4	24,0	50,4	0,2	316
	75 +	14,3	11,5	73,2	1,0	684
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	14,8	18,8	61,1	5,3	560
	Lager secundair	23,7	24,8	45,6	5,9	663
	Hoger secundair	29,6	26,6	37,3	6,6	1300
	Hoger onderwijs	35,5	27,8	30,5	6,2	1306
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	30,4	25,7	38,1	5,9	1544
	Halfstedelijk gebied	29,0	28,0	31,7	11,3	598
	Landelijk gebied	28,3	24,8	41,9	5,0	1796
JAAR	1997	29,6	15,9	47,1	7,4	3375
	2001	27,8	15,1	48,4	8,7	4411
	2004	26,1	16,4	49,2	8,3	4409
	2008	29,3	25,6	38,8	6,3	3938

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 12 maanden een tandarts raadpleegde,
Waals Gewest

DC06_2		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	52,9	(49,8-56,0)	52,1	(48,9-55,3)	1797
	Vrouwen	56,9	(54,1-59,7)	57,9	(54,9-60,8)	2141
LEEFTIJDGROEP	0 - 14	56,7	(50,9-62,5)	56,8	(51,0-62,5)	573
	15 - 24	61,8	(55,6-68,0)	61,9	(55,5-67,9)	439
	25 - 34	63,7	(57,9-69,5)	63,7	(57,6-69,3)	394
	35 - 44	59,1	(53,7-64,6)	59,3	(53,7-64,6)	538
	45 - 54	59,2	(54,1-64,3)	59,3	(54,1-64,2)	518
	55 - 64	49,4	(43,3-55,5)	49,5	(43,5-55,5)	476
	65 - 74	49,5	(42,0-56,9)	49,2	(41,7-56,7)	316
	75 +	25,8	(20,9-30,8)	25,1	(20,5-30,3)	684
OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	33,6	(27,8-39,3)	38,6	(32,4-45,3)	560
	Lager secundair	48,5	(42,6-54,3)	49,8	(43,7-55,8)	663
	Hoger secundair	56,1	(52,2-60,1)	55,3	(51,3-59,3)	1300
	Hoger onderwijs	63,3	(59,2-67,4)	62,2	(57,9-66,2)	1306
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	56,1	(52,5-59,6)	56,3	(52,7-59,8)	1544
	Halfstedelijk gebied	57,0	(51,2-62,8)	56,8	(50,7-62,7)	598
	Landelijk gebied	53,1	(49,3-56,8)	53,2	(49,2-57,1)	1796
JAAR	1997	45,5	(42,8-48,3)	43,5	(40,8-46,3)	3375
	2001	42,8	(40,6-45,1)	42,2	(39,9-44,6)	4411
	2004	42,5	(40,1-44,9)	41,7	(39,3-44,2)	4409
	2008	55,0	(52,6-57,3)	55,1	(52,6-57,5)	3938

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat in de afgelopen 6 maanden een tandarts raadpleegde,
 Waals Gewest

DC06_3		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	27,5	(24,8-30,2)	26,6	(24,1-29,4)	1797
	Vrouwen	31,0	(28,3-33,8)	31,1	(28,4-33,9)	2141
LEEFTIJDGROEP	0 - 14	33,9	(28,3-39,5)	33,9	(28,6-39,7)	573
	15 - 24	30,7	(25,3-36,2)	30,7	(25,6-36,4)	439
	25 - 34	32,7	(27,0-38,3)	32,6	(27,2-38,4)	394
	35 - 44	29,4	(24,8-33,9)	29,4	(25,1-34,1)	538
	45 - 54	32,4	(27,5-37,2)	32,3	(27,7-37,3)	518
	55 - 64	26,5	(21,4-31,6)	26,5	(21,7-32,0)	476
	65 - 74	25,4	(19,0-31,9)	25,2	(19,3-32,0)	316
	75 +	14,3	(9,9-18,6)	13,9	(10,1-18,7)	684
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14,8	(10,7-18,8)	16,2	(12,2-21,3)	560
	Lager secundair	23,7	(18,4-29,0)	23,9	(18,9-29,7)	663
	Hoger secundair	29,6	(26,0-33,1)	28,9	(25,5-32,6)	1300
	Hoger onderwijs	35,5	(31,5-39,4)	34,3	(30,6-38,3)	1306
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	30,4	(27,0-33,8)	30,0	(26,7-33,5)	1544
	Halfstedelijk gebied	29,0	(24,0-34,0)	28,3	(23,6-33,4)	598
	Landelijk gebied	28,3	(24,9-31,6)	27,8	(24,6-31,3)	1796
JAAR	1997	29,6	(27,0-32,1)	28,4	(25,9-31,0)	3375
	2001	27,8	(25,7-29,8)	27,3	(25,3-29,4)	4411
	2004	26,1	(24,1-28,2)	25,5	(23,5-27,6)	4409
	2008	29,3	(27,1-31,5)	29,0	(26,9-31,2)	3938

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Percentage van de bevolking dat nog nooit een tandarts raadpleegde, Waals Gewest

DC06_4		% (Ruw)	+ 95% BI	% (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	6,9	(5,3-8,6)	2,3	(1,6-3,4)	1797
	Vrouwen	5,6	(4,3-7,0)	2,0	(1,4-2,9)	2141
LEEFTIJDGROEP	0 - 14	27,8	(22,9-32,6)	27,7	(23,1-32,8)	573
	15 - 24	2,5	(0,3-4,7)	2,5	(1,0-5,9)	439
	25 - 34	2,1	(0,3-3,9)	2,1	(0,9-4,9)	394
	35 - 44	1,7	(0,3-3,1)	1,7	(0,7-3,8)	538
	45 - 54	1,5	(0,3-2,7)	1,5	(0,7-3,3)	518
	55 - 64	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,8)	476
	65 - 74	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,3)	316
	75 +	1,0	(0,2-1,8)	1,0	(0,4-2,3)	684
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,3	(2,5-8,1)	4,0	(1,9-8,3)	560
	Lager secundair	5,9	(3,0-8,9)	2,7	(1,5-4,7)	663
	Hoger secundair	6,6	(4,8-8,3)	2,0	(1,3-3,0)	1300
	Hoger onderwijs	6,2	(4,2-8,2)	1,4	(0,8-2,4)	1306
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,9	(4,3-7,4)	2,0	(1,4-3,0)	1544
	Halfstedelijk gebied	11,3	(6,9-15,7)	4,5	(2,6-7,6)	598
	Landelijk gebied	5,0	(3,5-6,6)	1,5	(1,0-2,3)	1796
JAAR	1997	7,4	(6,2-8,6)	2,8	(2,2-3,6)	3375
	2001	8,7	(7,4-10,0)	3,2	(2,6-3,9)	4411
	2004	8,3	(6,9-9,6)	2,9	(2,3-3,7)	4409
	2008	6,3	(5,1-7,4)	2,2	(1,7-2,8)	3938

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

Gemiddeld aantal contacten met de tandarts per jaar, Waals Gewest

DC07_1		Gemiddelde (Ruw)	+ 95% BI	Gemiddelde (Corr*)	+ 95% BI	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(1,0-1,4)	1,2	(0,9-1,4)	1797
	Vrouwen	1,4	(1,2-1,6)	1,4	(1,2-1,6)	2133
LEEFTIJD- GROEP	0 - 14	1,6	(1,2-2,0)	1,6	(1,2-2,0)	572
	15 - 24	1,2	(0,8-1,5)	1,2	(0,8-1,5)	439
	25 - 34	1,1	(0,7-1,5)	1,1	(0,7-1,5)	392
	35 - 44	1,2	(0,8-1,5)	1,2	(0,8-1,5)	536
	45 - 54	1,4	(1,0-1,7)	1,4	(1,0-1,7)	518
	55 - 64	1,4	(0,9-1,9)	1,4	(0,9-1,9)	475
	65 - 74	1,1	(0,7-1,6)	1,1	(0,7-1,6)	315
	75 +	1,0	(0,3-1,7)	1,0	(0,3-1,7)	683
	OPLEIDINGS- NIVEAU	Lager/geen diploma	1,0	(0,5-1,4)	0,9	(0,4-1,5)
Lager secundair		0,8	(0,5-1,1)	0,8	(0,5-1,1)	661
Hoger secundair		1,3	(1,0-1,5)	1,3	(1,0-1,5)	1299
Hoger onderwijs		1,6	(1,3-1,9)	1,6	(1,3-1,9)	1303
URBANISATIE- GRAAD	Stedelijk gebied	1,3	(1,1-1,5)	1,3	(1,0-1,5)	1543
	Halfstedelijk gebied	1,3	(0,9-1,8)	1,3	(0,9-1,8)	597
	Landelijk gebied	1,3	(1,0-1,5)	1,2	(1,0-1,5)	1790
JAAR	1997	1,4	(1,2-1,6)	1,4	(1,1-1,6)	3501
	2001	1,3	(1,2-1,5)	1,3	(1,2-1,5)	4902
	2004	1,2	(1,1-1,4)	1,2	(1,0-1,4)	4810
	2008	1,3	(1,1-1,4)	1,3	(1,1-1,4)	3930

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2008

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2001 als referentie)

